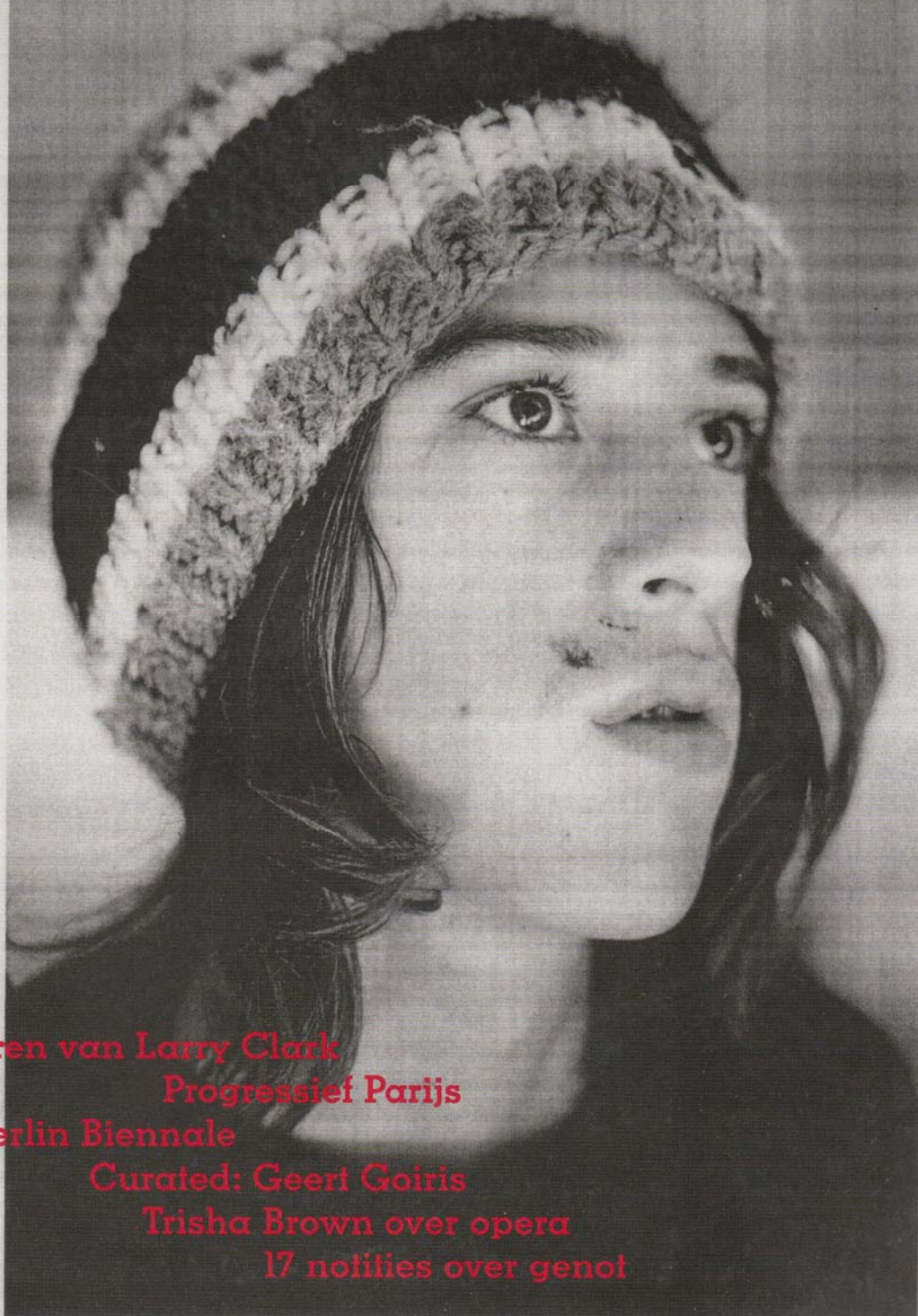

METROPOLIS M

NIJEN

De kinderen van Larry Clark

Progressief Parijs

6. Berlin Biennale

Curated: Geert Goiris

Trisha Brown over opera

17 notities over genot

Hedendaagse kunst /
Contemporary Art
N° 3-2010
juni / juli € 10

VAN ALLE MARKTEN THUIS

**Xu Zhen richt
bedrijf op**

Xu Zhen, een van China's bekendste kritische kunstenaars van de afgelopen jaren, heeft besloten zijn eigen kunstenaarspraktijk te laten opgaan in het artistieke productiebedrijf MadeIn.

Op uitnodiging van METROPOLIS M vloog curator en criticus Huang Du naar Shanghai om met Xu Zhen te praten over zijn motieven.

**Door
Huang
Du**

Het geheel heeft de uitstraling van een groepstentoonstelling, wat het volgens de verantwoordelijk Chinese kunstenaar Xu Zhen ook is. De reizende tentoonstelling *Seeing one's own eyes* is de eerste van het door hem opgerichte bedrijf MadeIn, een collectief dat zich wil manifesteren als een echt internationaal opererend bedrijf. MadeIn moet uitgroeien tot een merk dat zich niet meer laat vastzetten in een persoonlijke, zelfs niet in een nationale identiteit. Het is een wereldspeler, zoals dat direct al wordt aangekondigd in deze eerste tentoonstelling, die sinds september 2009 bezig is aan een wereldtournee die haar deze zomer naar de Ikon Gallery in Birmingham brengt (na eerder al in S.M.A.K. te zijn geweest).

In de presentatie staat het Midden-Oosten centraal. Via een grote biljarttafel wordt het voorgesteld als een speelveld van de supermachten. Her en der op het groene laken liggen kleine puinhopen, die vernietigde dorpen in Irak en Palestina verbeelden. De biljartballen rollen eroverheen. In de werken eromheen wordt op uiteenlopende wijze ingegaan op het Midden-Oostenconflict. Zoals in de perfecte cirkel van schoen- en legerschoenen, die zogenaamd door soldaten zijn achtergelaten; een groot kamerbreed tapijt van puin dat letterlijk ademt; een stad van omgekeerde glazen, met daarin oplichtende afbeeldingen van explosies. Aan de muren hangen onder meer schilderijen die het midden houden tussen Arabische kalligrafie en de *drip paintings* van Jackson Pollock.

MadeIn.
The Color of Heaven, 2009.
in *Seeing One's Own Eyes*, courtesy S.M.A.K., Gent, foto Dirk Pauwels

Huang Du: Om maar meteen met de deur in huis vallen: waarom een tentoonstelling gemaakt over het Midden-Oosten?

Xu Zhen: 'Het "Midden-Oosten" is een etiket dat verwijst naar een soort exotische identiteit. Tot voor kort werd China altijd als iets exotisch beschouwd. Nu wil ik die rollen omdraaien en andere mensen exotisch maken, om zo ook je eigen rol als kunstenaar te veranderen. Ik vroeg me al vaker af of Chinese kunst niet in een andere context te presenteren valt, buiten het label "Chinees", dat ze meestal opgeprikt krijgt. Als we iets tonen dat geen indicatie geeft van de nationaliteit, hoe kijkt men er dan naar? Ik meen dat we juist nu daarnaar op zoek moeten gaan, dat de tijd er rijp voor is. De tentoonstelling over het Midden-Oosten is voor mij een spel. Ze slaat terug op het huidige kunststelsel.'

Je hebt onlangs je identiteit als kunstenaar opgegeven en een bedrijf opgericht met de naam MadeIn. Waarom heb je hiertoe besloten?

'Het runnen van een bedrijf geeft meer mogelijkheden dan een individuele kunstenaarspraktijk. Je kunt bijvoorbeeld activiteiten ontwikkelen waarbij iets wordt gemaakt in een collectief proces, of je kunt iets "in opdracht" maken. Als naam bedachten we MadeIn, zoals in "Made in China". Het heeft ons veel tijd gekost om de juiste Chinese naam erbij te kiezen. Uiteindelijk hebben we voor "Mei Ding" gekozen, wat betekent "zonder einde, zonder grenzen". Het staat symbool voor het proces van voortdurende ontwikkeling waar het bedrijf inzit.'

Waar komt dit idee vandaan?

'Ik speelde in mijn kunst al langere tijd met verschillende posities en identiteiten. Daarnaast ben ik nogal verveeld geraakt door mijn eigen werk. Aan het begin van 2009 dacht ik voor eerst na over het opgeven van mijn persoonlijke identiteit, om afstand te nemen van de gangbare, artistieke benaderingen uit het verleden. Ik mijmerde over een ander creatief systeem, meer multifunctioneel waarin artistieke creatie, kunstprojecten en het maken van tentoonstellingen samen zouden kunnen komen. Na een half jaar besloot ik dat het opgeven van mijn eigen identiteit de beste manier zou zijn. Ik zal als manager, curator en artdirector mijn bijdrage leveren aan alle kunstwerken die onder de naam van het bedrijf zullen worden gemaakt.'

Moet de individuele kunstenaar die met jou samenwerkt ook zijn persoonlijke identiteit opgeven?

'Niemand verliest zijn of haar identiteit. Dat kan ook niet, maar we stellen in het bedrijf wel het merk centraal. Als in de designwereld een opdrachtgever het werk van een andere ontwerper wil kopen bijvoorbeeld, speelt er de kwestie van het intellectueel eigendom, waar op zeer zakelijke manier mee omgegaan wordt. In de kunstwereld gaat het bij dergelijk kopiergedrag vaak alleen over het ter discussie stellen van de identiteit van de kunstenaar en de originaliteit van het kunstwerk. Voor ons als MadeIn is de productie het grondbeginsel. Afhankelijk van de verschillende partners waar we mee te maken hebben, ontwikkelen we verschillende soorten van samenwerking. We hopen

MadeIn. *Dual Game*, 2009, onderdeel van *Seeing One's Own Eyes*. © de kunstenaar, courtesy James Cohan Gallery, New York

dat ons merk iets anders op zal leveren dan de kunstwerken van een individuele kunstenaar.'

Wat is nu het belangrijkste idee achter MadeIn? Wil je de positie van de hedendaagse Chinese kunst ter discussie stellen? Het systeem van productie en distributie?

'Als baas en artdirector van het bedrijf vind ik het belangrijk dat we ons onderscheiden en daarbij het kunstsysteem ondervragen. Vrienden vergeleken mijn initiatief onlangs met Andy Warhols Factory en het bedrijf van de Japanse kunstenaar Takashi Murakami. Maar ik vind dat er tussen hen en ons een groot verschil bestaat. Wij mogen dan inzetten op het voeren van een merk, maar hoe dat wordt uitgewerkt is anders dan bij deze vroegere voorbeelden van een

bedrijfsmatige omgang met kunst. Wij zullen ons manifesteren met heel andere projecten en ons van project tot project verder moeten ontwikkelen.'

Voortgaand op de productie en distributie van kunst, heeft het huidige systeem een probleem?

'Ik had het recentelijk nog met vrienden over deze vraag. Ik vroeg aan hen of mensen nu geïnteresseerd zijn in kunst of in de kunstwereld. Ik ben er zeker van dat veel mensen er geen duidelijk antwoord op hebben omdat ze het idee hebben dat het een onlosmakelijk is verbonden met het ander. Wat ik daarom als manager en artdirector wil doen is zelf een omgeving creëren waarin kunst gepresenteerd wordt. Veel mensen in de kunstwereld, onder wie ook ikzelf, waren erg in de weer

met de kunstgeschiedenis, maar de context van een bedrijf is anders. De logica van het bedrijf luidt simpel dat "het bedrijf er is voor het merk, en het merk er is voor iedereen". Een bedrijf opereert efficiënter en heeft meer mogelijkheden om te reageren op verzoeken uit de markt.'

Hoe houd je het evenwicht tussen het experimentele en het commerciële aspect van kunst?

'Dat is erg gemakkelijk omdat ik voor het bedrijf een aparte productielijn inricht. Zelfs een academisch werkje kan daar geproduceerd worden. Alle series die ons bedrijf produceert worden geacht een eigen markt te bedienen en uiteindelijk geveild. Als je dat als individuele kunstenaar doet neem je geen positie in, maar voor een bedrijf gaat het over het zoeken naar

aansluiting bij de esthetiek van de bourgeoisie, wat op zichzelf als een concept gezien kan worden.'

Op grond waarvan kies je de kunstenaars uit om mee samen te werken?

'Wij doen de kunstenaars een inhoudelijk verzoek en daar gaan ze aan werken. Het maakt vervolgens niet uit of dit Yang Fudong betreft of Liu Wei, of wie dan ook. We leggen de nadruk op het samenwerkingsverband. Het zal voor de kunstenaars een nieuwe vorm van samenwerken zijn, maar ik denk dat ze er heel blij mee zullen zijn. We nemen ook projecten van kunstenaars over, waar ik de rechten voor betaal, waarna we het eventueel bewerken. Ik zie dat als een nieuwe en zeer rijke manier van samenwerken.'

Madeln, installatie uit de tentoonstelling *Seeing One's Own Eyes*, 2009, boel, zwembad, lijm, courtesy Madeln Company, Shanghai

FEATURES

Wat verwacht je ervan?

'We zijn pas drie maanden geleden begonnen, maar ik vind dat het goed gaat, beter dan toen ik nog als individuele kunstenaar opereerde. We zijn zelfstandig bezig iets op te bouwen, in plaats van enkel als individu het bestaande kunstsysteem te bedienen. Ik verwacht er zeker nog vier of vijf jaar mee bezig te zijn.'

Huang Du is curator en momenteel werkzaam voor het Today Art Museum in Peking

MadeIn Seeing One's Own Eyes
Ikön Gallery,
Birmingham
26 mei t/m 11 juli 2010

Vertaald uit het Chinees door Wang Yun; vertaald uit het Engels door de redactie

65

XU ZHEN

Internationaal brak hij door in 2007, maar in China was hij al ruim tien jaar langer actief, met choquerende, activistische kunst. Jarenlang ging hij om die reden door voor een rebel, naar eigen zeggen zelfs voor een hooligan. Pas toen de wilde haren eraf waren, omstreeks 2005, volgde de erkenning op ruimere schaal. De verdeling van macht is altijd een cruciaal onderwerp geweest in het werk van Xu Zhen. Fameus is bijvoorbeeld de performance *In a blink of the eye*, met figuren die extreem achteroverhangend in de tentoonstellingsruimte staan. Oorspronkelijk bedacht voor The Long March Foundation, behandelen ze de exploitatie van het individu in de hedendaagse Chinese economie. Zoals steeds in het recente werk van Xu

Zhen, gebeurt dat op een manier zonder al te politiek te worden. Het zijn meer punten van algemene maatschappelijke zorg, die door velen, ook door de Chinese machthebbers zelf, worden gedeeld. Zo ook bij de versnelde klok die hij in 2004 op de Shanghai Biennial exposeerde. De wijzers draaiden als een bezetene rond, de waanzin van de alsmaar accelererende maatschappij weergevend. Xu Zhen heeft naast zijn eigen kunstenaarschap altijd gewerkt als curator. Hij was verantwoordelijk voor bijvoorbeeld *Art For Sale* (1999), die een kritiek bood op de commerciële kunstwereld in Shanghai, en voor *Solo Exhibition* (2006), een tentoonstelling met 38 kunstenaars. Elke tentoonstelling van Xu Zhen is een experiment. Hij is om die reden van grote invloed op de ontwikkeling van de lokale kunstscene in Shanghai.

MadeIn, Perfect Volume, 2009, in *Seeing One's Own Eyes*, installatie met honderd soldatenlaarzen, courtesy Madeln Company, Shanghai